

JAARVERSLAG 2024 stichting LASWERK

DUDA PAIVA COMPANY | LASWERKPLAATS

INLEIDING

2024 was het laatste jaar van een planperiode waarin wij leerden stilstaan en, vanuit die stilstand, snel in beweging komen. Wij weken van geplande paden af om onbekende paden te ontdekken. Het was een periode waarin herstarten en oppakken gelijk liep met het ontwikkelen van de nieuwe plannen voor de volgende periode.

Het jaar was gevuld met mooie tournees van de jeugdproducties *Reinaert d V.* met Holland Opera en het New European Ensemble, *Kinderen van het Verdwenen Woud* en de productie *Ghost Box* voor jongeren. Maar ook de laatste Paasweek-herneming van de *Matthäus Passion* met het Nederlands Blazers Ensemble stond op de playlist. Deze herneming eindigde met een daverende finale in een uitverkocht Paradiso. *Avatara* toerde naar Bialystok (Polen) en Bruce Marie deed Stockholm (Zweden) aan. Tim Velraeds verzamelde voor zijn acts, *Dodo* en *Laatste Kans*, buitenpodia. En, alsof dit alles nog niet voldoende was, sloten wij het jaar af met de lang gekoesterde wens van Lavinia Meijer en Duda om samen een voorstelling voor harp en poppen te ontwikkelen. Dit werd *Animalia Paradoxa*.

2024 was ook het jaar dat wij te horen kregen dat zowel de gemeente Amersfoort als het Fonds Podiumkunsten ons plan 2025-2028 Coming Closer positief beoordeelde en wij ook de komende vier jaar kunnen doorgaan met maken, ontwikkelen en ontdekken.

Dit alles zouden wij nooit kunnen bewerkstelligen zonder:

Onze eigen club: Josje Eijkenboom, Christiaan Koetsier, Cat Smits, Tim Velraeds, Alexander Brouwer, Fleur Roks, Lorenzo Capodiecì, Oliver Wagstaff, Ivana Borsje, Josse Vessies, Yordana Rodriguez, Fleur De Decker, Nick Bos, Arjen Arnoldussen, Kim Kooiman, Harriet Stroet, Evita Rigert, Flip Noorman, Frans Verburg, André Mello, MIA Collectief, Mark Verhoef, Daniel Patijn, Mees Godwaldt, Tom Doeven, Janique Modder, Merel van Marken Lichtenbelt, Hedwig van der Zwaal, Keshia Emden, Frontaal | Mirjam Nebbeling, Theaterbureau de Mannen, Duda Paiva en Prisca Maas.

Onze coproductenten: Illusionary Rockaz Company, het Nederlands Blazer Ensemble met Claron McFadden, Rick Zwart, Holland Opera en New European Ensemble, Lavinia Meijer, Theater de Lieve Vrouw, Kosmik

Onze financiële partners: Fonds Podiumkunsten, gemeente Amersfoort, de podia die onze producties afnamen en alle mensen die een kaartje kochten voor een van onze voorstellingen.

Bestuur stichting Laswerk | Duda Paiva Company

Mirjam Barendregt

Leo Spreksel

Bas Molenveld

'Ik ben een verteller van emoties, die ik omzet in beweging. Op het podium werk ik met verschillende lichamen - die ik beeldhouw uit schuimrubber - het conflict tussen donker en licht. Zij zijn - net als ikzelf - op zoek naar harmonie, naar balans in de wereld. Ik koester hen en blaas hen nieuw leven in. Plaats hen in het licht. En verschuil me daarachter. Mijn sculpturen zijn mijn weg naar buiten, de brug tussen mij en mijn publiek. Samen met mijn dansers breng ik energie over naar hun lichamen, zodat ze kunnen stralen, al is het maar voor de duur van de voorstelling.' - **Duda Paiva**

Duda Paiva

ACTIVITEITEN

Verbeelding, toegankelijkheid en betrokkenheid

Dit jaar stond in het teken van tournees. Tijdens de voorstellingen, de ultieme ontmoetingsmomenten met het publiek, konden wij een rijk overzicht aanbieden van Duda's beeldtaal. Een beeldtaal, ontstaan vanuit het zoeken naar vernieuwing, waarbij de eigen techniek de 'Object Score' wordt gekoppeld aan andere makers of andere disciplines. Er trokken zeven producties door Nederland en twee stonden op internationale podia. Onder die zeven producties was er één nieuwe productie: *Animalia Paradoxa*. De laatste etappe van ons avontuur naar 'wie zijn wij en wat is ons verhaal'.

NIEUW! ANIMALIA PARADOXA

Het was meer dan zes jaar geleden dat Lavinia en Duda in de Laswerkplaats wat improviseerden met een harp en een pop, toen werd een zaadje geplant, dat in 2024 uitgroeide tot een volwaardige voorstelling. In *Animalia Paradoxa* vierten Duda en Lavinia het bijzondere, het uniek zijn, het niet-geclassificeerd kunnen worden. Ieder vanuit hun eigen kracht én door de ogen van de wetenschapper Linnaeus, die juist alles in hokjes plaatst, onderzoeken zij hun bestaansrecht en vrijheid. *Animalia Paradoxa* werd een feest voor oog en oor waarin de twee makers zich openstelden voor elkaars eigenheid, kracht en zwakheden en de verbinding opzochten.

Bert van de Roemer (UVA, Linnaeus expert) hield bij drie voorstellingen een inleiding: in De Meervaart in Amsterdam, in het Munttheater in Weert en in Flint Amersfoort.

Om het 18+ publiek te bereiken werkten we samen met 24classics, een platform voor nieuw publiek voor klassieke muziek.

Animalia Paradoxa, Paulina Matusiak & Eddy Wenting

Een voorstelling waarvan je weet dat als het doek valt het even stil, voordat het applaus losbarst. Wat een creativiteit, wat een muzikaliteit, vondsten en schoonheid. Magisch en verstilt. - Animalia Paradoxa

Klik hier voor recensie Animalia Paradoxa: [recensie](#)

steden 17 / 20 voorstellingen

publiek 18+ / volwassenen/ouderen

Animalia Paradoxa, Sjoerd Derine

REMAKE! GHOST BOX

In 2019 maakten wij *Joe 5*: een futuristische voorstelling voor een jong publiek. Het plan was om de voorstelling op een later tijdstip nog eens te hernemen. In 2024 was het zover, wij haalden de productie van de plank, bliezen het stof eraf en voegden naast Josse Vessies (de solo danser uit 2019) twee dansers met een andere danstaal toe: Yordana Rodrigues en Fleur De Decker (stagiaire). Na een intensieve werkperiode brachten we deze productie naar 12 steden.

Ghost Box, Amanda Harput

Om te functioneren moet het prototype allerlei – soms brute – aanpassingen ondergaan om uiteindelijk een ‘perfecte’ mens te worden: eeuwig jong, oneindig gemodificeerd en met kunstmatig gegenereerde gevoelens. Het publiek kiest: welke van de twee modellen gaan verder?

Vooraf kregen de bezoekers de mogelijkheid om via een QR-code te kiezen welk prototype de voorstelling ging dansen. Dit leidde tot mooie gesprekken in de foyer over de invloed van een keuze (‘wie ben ik om dat te bepalen?’ -‘hoe kan ik kiezen tussen mensen die ik niet ken?’)

In de Ainsl, Maastricht, was er een inleiding van Duda. In ‘t Speelhuis, Helmond, was er een inleiding van Duda samen met Annette Embrechts. In Korzo speelden wij een schoolvoorstelling en was er een nagesprek. In Zuidplein, Rotterdam was Ghost Box gekoppeld aan een project van een jeugdtheaterschool, en in de Nieuwe Vorst, Tilburg, bezochten 62 scholieren de avondvoorstelling. De Lieve Vrouw had ‘de week van de AI’ waarbinnen Josse Vessies een nagesprek voerde met de programmeur van de Lieve Vrouw over de invloed van nieuwe media, zoals AI, op hem als maker. In Theater De Verbeelding, Purmerend, was Ghost Box de afsluitende voorstelling voor alle vrijwilligers van het theater.

steden 12 / 13 voorstellingen

publiek 12+ /volwassenen

coproducent Nordland Visual Theatre NO

OBJECT SCORE WORKSHOP - TALENTONTWIKKELING

Wij deelden onze kennis en techniek in zogenaamde 'Object Score' workshops met studenten en makers in Europa en Nederland. Zo waren wij in Lissabon en Gondomar (Portugal), in Roemenië bij Puck Theater en in Nederland bij de School of Puppets, Den Haag.

Op de ESNAM in Charleville - Mézières (Frankrijk), de bekendste opleiding voor poppen en objecten in de wereld, was Duda lid van de toelatingscommissie van een auditie voor een nieuwe lichting jonge makers voor de komende opleidingsperiode. Na een preselectie mochten 32 kandidaten aan de auditie meedoen en 14 van hen werden toegelaten.

In november organiseerden wij zelf een workshop/onderzoekperiode voor mogelijke nieuwe spelers en nieuwe poppen als voorbereiding op de nieuwe planperiode.

Object score workshop

PUBLIEK EN SPEELPLEKKEN

‘Ontmoetingen die de verhalen tot leven brengen’

Onze missie is de kwaliteit en het idioom van het visueel theater verder te ontwikkelen en de publieke belangstelling te vergroten. Zonder het publiek komen onze verhalen niet tot leven. De dialoog met het publiek, het samen plezier hebben, het elkaar ontmoeten, zijn cruciaal voor onze voorstellingen. Voor het creëren van die gezamenlijke beleving laden wij ruim honderd keer per jaar een bus vol met poppen, decor en techniek en reizen wij op verschillende tijdstippen naar plekken waar deze ontmoeting kan plaatsvinden. Wij worden blij van een zaal waar iedereen - ongeacht leeftijd en afkomst - samenkomt om onze voorstellingen te zien en de kracht van de verbeelding te ervaren. Door samen te werken met makers uit andere disciplines bereiken we publiek dat voor het eerst kennismakt met ons werk.

PUBLIEK

Heel veel mensen kwamen naar onze voorstellingen. In de zalen en op de pleinen ontmoetten we jongeren en ouderen, vakantiegangers en studenten, recensenten en jonge theaterreporters. Door de kleurrijke waaier aan producties, bereikten wij op een organische manier een divers publiek. Daar zijn wij trots op.

Bij de producties voor volwassenen is het publiek dat wij bereiken wat voorspelbaar: het is ouder en hoog opgeleid. Wij zien mogelijkheden voor uitbreiding naar een

gevarieerder publiek. Theaters spelen steeds meer in op de oudere doelgroep door nieuwe initiatieven te ontwikkelen waar wij bij kunnen aansluiten. Zo maakte *Animalia Paradoxa* deel uit van de serie Theater Overdag van de Zwolse Theaters. Dit soort initiatieven bieden mogelijkheden bij de verkoop van een voorstelling. Een bijkomende uitdaging is dat ouderen vaak minder mobiel zijn. Daarom willen we mensen ook opzoeken in de eigen woonomgeving. Dit jaar bracht Tim Velraeds de *Dodo* naar een zorgcentrum en daar speelde hij voor bewoners, burens en kinderen uit de wijk.

Naast ouderen willen wij een jonger publiek bereiken. Publiek dat niet een eerste focus op de theaterzalen heeft. Met de samenwerkingsprojecten *Legends of the Roof* (film) en *Avatara* (dans) zetten wij de eerste stappen om dit publiek te bereiken. Dit jaar maakten wij *Ghost Box* (12+) voor de theaterzalen waarmee we weer een ander deel van de doelgroep lieten kennismaken met ons werk. Bij hen gold hetzelfde als bij de oudere doelgroep; het vraagt ons een andere mobiliteit te ontwikkelen en buiten zalen te denken door op festivals en op locatie te werken.

Hoe anders gaat het met de voorstellingen voor de jonge jeugd! Daar zijn de schoolvoorstellingen de kraamkamer van een toekomstig publiek. Honderden kinderen gaan hun school uit, het theater in, met de hele klas naar een voorstelling. Niets is zo leuk als daar tussen te zitten en hun reacties te zien en te horen, hun energie te voelen. Door de lesbrieven kennen zij de spelers, de poppen en de liedjes al. Een feest van herkenning zindert door de zaal. En wat is er mooier dan als je na afloop even een praatje kunt maken met de spelers en de poppen mag aanraken. Dan zijn hun wereld en die van het podium, heel even één.

Wat een geluk om de poppen van Duda Paiva vast te mogen houden na de geweldige voorstelling. - Animalia Paradoxa

In de zomer zijn het 'shorts' die het land intrekken. Kort voorstellingen gebaseerd op fragmenten van een bestaande voorstelling of gemaakt met een specifiek thema. Deze voorstellingen trekken niet alleen veel publiek maar ook veel nieuw publiek door de locatie waar zij staan. Dit jaar stonden wij, dankzij Tim Velraeds, 15 dagen in de tuin van Paleis Het Loo (5625 bezoekers) en drie dagen in Natuurlijk Theater Leudal van het Limburg Festival (3000 bezoekers).

Wij trokken de bezoekers door het verspreiden van posters en flyers in theaters en A0 posters in de steden, het maken van aansprekende content voor trailers en socials, het inzetten van advertenties op de socials en in magazines, recensies en interviews (zowel met Duda als met Lavinia) in de pers, het aanbieden van inleidingen en

nagesprekken. En ook onze 'touch the puppets' na iedere voorstelling draagt ertoe bij dat het publiek graag een volgende keer terugkomt.

PUBLIEK	AANVRAAG	2021	2022	2023	2024
totaal	21000	8356	15881	21985	37662
amersfoort		94	1858	2300	3822
school	3450	1015	4297	7526	11112
buitenland	6751	1096	889	4449	456

SPEELPLEKKEN

'Partners in het kunnen tonen en in het bereiken van publiek'

Wij waren te zien in veel grote en kleine zalen, in schouwburgen en muziektempels, op festivals en in een paleis, verspreid door heel Nederland. Wij reisden vanuit alle windrichtingen naar die plekken toe om de voorstelling te spelen.

Dit werd mogelijk gemaakt door de samenwerking met Frontaal | Mirjam Nebbeling, ons vaste impresariaat. Samen met de andere Frontaal gezelschappen organiseren wij jaarlijks

'De Makersdag' voor programmeurs van theaters en voor het onderwijs.

Bij *Animalia Paradoxa* werkten wij samen met Theaterbureau De Mannen, het impresariaat van Lavinia. Wij hoopten op die manier organisch 'Lavinia Meijer' zalen en publiek te bereiken. Dat is deels gelukt. In het eerste deel van de tour zaten de zalen nog verre van vol. Door recensenten tijdens de tournee uit te nodigen en dus gedoseerd de aandacht van de krantenlezers te trekken, namen de aantallen toe. Natuurlijk werkten de prachtige recensies in de Volkskrant en het Parool daar aan mee. Uiteindelijk waren Wageningen (waar Lavinia opgroeide) en Amersfoort (waar Duda Paiva gevestigd is) de uitschieters en zagen rond de 4100 mensen de voorstelling. Door dit succes houden wij de mogelijkheid open om over een paar seizoenen in reprise te gaan.

Avatara speelde in Bialystok in Polen. Met de poppentheater-opleiding Bialystock Teatr Lalek hebben wij een warme relatie. De leiding van deze theaterschool wil zoveel mogelijk mensen bekend maken met ons werk. Daarom is onze voorstelling altijd vrij toegankelijk voor studenten, Poolse makers, internationale gasten van het theater, maar ook voor bewoners van Bialystok. Om al deze mensen een plekje te kunnen aanbieden, plaatsen ze altijd 50 stoelen extra. *Avatara* zou ook in Meppel tijdens Puppet International spelen maar kon door ziekte niet doorgaan. Wij hebben tijdens het festival als vervangende voorstelling *Animalia Paradoxa* gespeeld.

Dodo, Paleis het Loo, Tim Velraeds

TOUR! nl

Reinaert de V. met Holland Opera, New European Ensemble - 6+ - kleine en grote zaal theaters en schouwburgen

Kinderen van het verdwenen woud - 6+ - kleine zaal theaters en schouwburgen

Ghost Box met Nordland Visual Theatre - 12+ - kleine zaal theaters en schouwburgen

Matthäus Passion met Nederlands Blazers Ensemble - 18+ grote zaal muziektheaters en poppodium

Animalia Paradoxa met Lavinia Meijer- 18+ grote zaal theaters en schouwburgen

Dodo met Tim Velraeds - familie - Tuin Paleis het Loo Apeldoorn

Laatste Kans met Tim Velraeds - ouderen - Limburg festival

Ghost Box (stukje) - 12+ Vondelpark Amsterdam

Echte Mannen met Class 3e - jongeren - kleine zaal.

TOUR! int.

Avatara met Illusionary Rockaz Company - 18+ Bialystok, Polen

Bruce Marie - 18+ Stockholm, Zweden.

IMPACT

De kracht van ons werk ligt in onze unieke discipline en artistieke signatuur, die zich goed laat mengen met andere podiumkunsten met als resultaat multidisciplinaire voorstellingen die een groter publiek bereiken, voor alle samenwerkingspartners. In onze samenwerkingen meten we onze techniek met de discipline en signatuur van andere makers en we ontmoeten publiek, dat zich - unaniem - verwondert zodra onze poppen het podium betreden. De magie van het tot leven komen van levenloos materiaal en de band die tussen de poppen en het publiek wordt gesmeed, heeft een grote impact. Dat horen we terug in de vele reacties uit de zaal, tijdens en na afloop van de voorstelling wanneer spelers, poppen en publiek samenkomen.

NATIONAAL

Het zijn niet wij maar de poppen, in combinatie met onze techniek, die van invloed zijn op de beleving die het publiek heeft. Zij veroorzaken de glimlach bij de klassieke muziek, zij toveren kleur in de opera, zij blazen pret in de dans. Het publiek beseft dat de poppen zijn gemaakt van dood materiaal, en toch kan het door de manier waarop dit materiaal tot leven wordt gebracht, meegaan in de illusie, in de fantasiewereld die zich voor hun ogen ontwikkelt. Poppen laten de wereld zien door de lichtheid in te zetten. Pijn en plezier. Zeker voor een volwassen publiek.

*'Puppetry is the closest adults get to awe and magic'.
- BBC over poppenspel*

Door al die combinaties van disciplines zijn wij grenzeloos. Hokjes zijn ons vreemd. Dat blijkt ook uit de prijzen die wij ontvingen. In 2023 kreeg Avatara in 2023 tijdens de dansdagen de Zwaan voor de beste podiumpresentatie. Dit jaar kreeg Duda de Wim Meilink oeuvreprijs voor poppenspel van de NVP-Unima. Wij omarmen beide prijzen en hopen op een derde vanuit de klassieke muziek.

'Het drama van de laatste dagen van Christus dat dankzij de prachtige poppen van Duda Paiva Company en de dansers Lorenzo Capodiecì en Fleur Roks levensecht wordt, zorgt doorlopend voor kippenvel en emoties en zet veel meer dan de traditionele Matthäus Passion aan tot denken en reflecteren.' - Matthäus Passion

INTERNATIONAAL

Sinds wij meerjarig gesubsidieerd zijn, zien wij een verschuiving van internationaal spelen naar nationaal maken en spelen. Dat heeft een aantal redenen:

De meerjarige subsidies van Fonds Podiumkunsten en de gemeente Amersfoort ontvangen we voor onze activiteiten in Nederland en Amersfoort waardoor we hier nog meer mogelijk kunnen maken. Hierdoor kunnen we minder tijd steken in buitenlandse tours en samenwerkingen

Het is niet duurzaam om voor één voorstelling in het vliegtuig te stappen. Gevolg is dat wij op andere manieren reizen en er meer voorstellingen afgenomen moeten worden. Dat is te duur voor ons buitenlandse netwerk, dat zich vooral bevindt in het poppentheaterfestivals circuit.

Omdat het werk van Duda Paiva veel impact heeft op de ontwikkelingen binnen internationaal poppentheater, richten wij ons op meerdaagse workshops (het overdragen van de 'object score' techniek) en sluiten die desgewenst af met een voorstelling. Het focusgebied is Europa.

Daarnaast is onze ambitie nog steeds om onze voorstellingen ook buiten het poppentheater circuit te laten zien. Daarom sloten wij ons voor onze jeugdtheatervoorstellingen aan bij de Assitej NL.

LOKAAL

Amersfoort is onze thuisbasis. Zeker nu wij er ook kantoor houden in het pand van Kosmik. Daarmee hebben wij niet alleen een plek maar ook een partner, met wie wij uitzoeken of het mogelijk is meer dan alleen een kantoor te delen, denk aan personeel of fondsenwervers. Dit onderzoek wordt mogelijk met ondersteuning van Platform ACCT/oog voor impuls.

Ook op productioneel niveau komen de samenwerkingspartners in 2024 vaker uit de stad.

Zo toerden wij met Holland Opera en *Reinaert de V.* door Nederland, na de kerstvakantie in de Veerensmederij gespeeld te hebben. In de herfstvakantie ging de film *Reinaert de V.* in première in de Veerensmederij. Daaraan voorafgaand organiseerden wij met Holland Opera, kunstenaars uit de wijk en de Samenwerkplaats, een 'Alles voor de Kun(s)t' middag voor kinderen uit de wijk. Het resultaat presenteerden de kinderen in de theaterzaal van de Veerensmederij aan hun ouders, broertjes en zusjes, opa's en oma's. Als kers op de taart werd *Reinaert de V.* de keuze van de Wijkjury Amersfoort 2024.

Reinaert de V., Ben van Duin

In het voorjaar produceerden wij met Theater De Lieve Vrouw en productiehuis Kosmik de eerste theaterproductie van Class 3E Echte Mannen. Niet vanuit Duda Paiva maar vanuit de Laswerkplaats, de broedplaats voor theater en lokale makers. Deze productie speelde vier keer in Amersfoort en één keer in Utrecht tijdens Freedom City. In 2025 speelt deze productie verder.

Het gebouw van de Laswerkplaats bestaat niet meer, de ambitie om beginnende stedelijke makers te ondersteunen wel. Daarom zorgen we nog steeds dat Per Expressie een werkruimte heeft, dat jonge makers op onze expertise kunnen rekenen, decors kunnen worden opgeslagen en dat busjes kunnen worden gehuurd. Zelf zijn wij uitgeweken naar de podia die de stad Amersfoort biedt, voor de montage van producties en voor ontmoetingen met ons publiek. Dit alles blijft mogelijk met een kleine bijdrage voor huisvesting vanuit de gemeente. Naast de praktische invulling van ruimte, zijn wij ook betrokken bij het ontwikkelen van een nieuwe ruimte op de Wagenwerkplaats. Daarover weten we in 2025 meer.

Wij doen al heel veel in Amersfoort. Maar, zoals we in ons plan 2025-2028 schreven, we willen meer doen, dichterbij komen. Naast het spelen op de bekende podia, willen wij op weg naar de bewoners toe en op hen in de buurt werken en spelen. Op 20 december gaven wij al een klein voorproefje met Dodo en Tim Velraeds in zorgcentrum de Puntenburg tijdens de Kerstmarkt van 'Beleef het Soesterkwartier'. Het is een mooie ambitie die wij waar kunnen maken door de maatwerk bijdrage voor een creatief producent Amersfoort en de gemeentelijke meerjarige projectsubsidie voor Duda Paiva Company.

STAKEHOLDERS

2025 EN VERDER

‘Mijn verhalen gaan over verbinding. Via het lichaam onderzoek ik hoe wij ons verhouden tot elkaar en wat het betekent om mens te zijn in een steeds complexer wordende wereld. Ik zie het menselijk lichaam als blauwdruk van wat zich in en om ons afspeelt. Ons fysiek is een bron van onbegrensde kennis en geschiedenis. Wij groeien in verbinding met elkaar en met andere makers met diverse achtergronden. Door verhalen te delen en in gesprek te gaan met het publiek, leggen we verbindingen en werken we aan een groeiend begrip en respect voor elkaars realiteit.’ - Duda Paiva

Lees over onze plannen in [coming closer 2025-2028](#)

FINANCIËLE TOELICHTING

Wij hebben een goed jaar gehad. Vooral de Nederlandse inkomsten stegen fors. Met name door het genereren van meer vaste speelplekken, de producties in de grote zaal en het grote bereik van de jeugdvoorstellingen en de korte voorstellingen op de buitenpodia.

De inkomsten uit het buitenland zijn lager en zijn de voorbode van een trend voor de komende jaren. Deze trend was echter vorig jaar al voorspeld: "Door het accent te leggen op Nederland is er minder ruimte om te reizen naar het buitenland."

Daarnaast speelt de vraag: hoe maken wij spelen in het buitenland in de toekomst mogelijk als we ook onze voetafdruk willen verkleinen en een bijdrage leveren aan klimaat en milieu? Het antwoord op deze vraag zal zeker van invloed zijn op het aantal speelbeurten en de relatie met onze buitenlandse partners.

De inkomsten uit coproducties maken deel uit van de publieksinkomsten. De samenwerking met partners uit de sector (muziek, dans) is van belang voor de artistieke ontwikkeling maar zeker ook voor het bereik van nieuw publiek en speelplekken, zoals de grote zaal.

Meer voorstellingen betekent een stijging van de personeelskosten bij de activiteitenlasten. Naast het feit dat wij meer gespeeld hebben, zijn de honoraria waar nodig aangepast aan richtlijnen CAO toneel en dans.

De materiële kosten bij de activiteiten zijn hoger omdat de uitgaven voor reizen, transport, hotels en catering hoger uitvallen door de gestegen prijzen. Dit geldt ook voor de materiaalkosten voor bijvoorbeeld techniek en decor.

De beheerslasten, personeel en materieel zijn ook in 2024 iets lager omdat honoraria voor productie gekoppeld waren aan de projecten en er pas halverwege het jaar de vacature voor een nieuwe medewerker voor publiciteit ingevuld werd.

Wij sluiten het jaar af met een tekort. Dit tekort wordt gedekt vanuit het bestemmingsfonds Fonds Podiumkunsten. Ten aanzien van de financiën 2025 zien wij geen onoverkomelijke risico's. De meerjarenplannen voor 2025-2028 zijn zowel door het Fonds Podiumkunsten als gemeente Amersfoort gehonoreerd. Er ligt dus een stevige financiële basis om aan de slag te gaan.

GEOGRAFISCHE SPREIDING

UITVOERINGEN	2021-2024	2021	2022	2023	2024
NOORD	6	13	29	10	7
OOST	6	8	8	3	31
MIDDEN	10	7	20	18	27
WEST	11	15	14	22	9
ZUID	10	47	21	17	35
AMSTERDAM	8	9	18	15	12
ROTTERDAM	2	3	1	1	1
DEN HAAG	8	3	3	3	4
UTRECHT	5	5	8	3	7
NEDERLAND	66	110	122	92	133
BUITENLAND	24	18	7	24	3
TOTAAL	90	128	129	116	136
AMERSFOORT	8	4	19	16	16
SCHOOL PO/VO	19	41	31	34	40

Zoals ieder jaar hebben wij door het hele land getoerd. Uiteindelijk waren wij, met uitzondering van Zeeland, in alle regio's en grote steden te zien met in totaal 136 voorstellingen en 20 randactiviteiten. Die mooie spreiding is niet alleen het resultaat van de diversiteit in onze producties maar ook van de samenwerking met Frontaal 2.0, Mirjam Nebbeling.

ORGANISATIE

Iedereen is van waarde binnen Duda Paiva Company en samen bepalen wij de waarde van de organisatie. Wij streven naar gelijkwaardigheid van werkzaamheden en een gelijkwaardige beloning van die werkzaamheden. Wij stimuleren onze mensen om nieuwe dingen aan te gaan, binnen en buiten de organisatie, door scholing, door bij andere gezelschappen te werken, door de workshops die wij zelf organiseren. We gaan duurzaam om met onze mensen. Wij gaan duurzaam om met onze projecten en spullen.

SAMENSTELLING TEAM

Eind 2024 was het team weer voltallig en was er een nieuw kantoor van waaruit wij samen konden werken. De techniekpool werd uitgebreid met nieuwe technici voor geluid en ook bij spelers kwamen er weer nieuwe loten aan de stam. Kortom, wij konden groeien. Des te fijner was het positieve vierjarenplan-advies halverwege het jaar en het mogelijk werd die groei ook de komende jaren door te zetten.

SAMENSTELLING BESTUUR EN DIRECTIE

Het bestuur van de stichting Laswerk | Duda Paiva Company heeft uit drie leden: Mirjam Barendregt (penningmeester/voorzitter), Leo Spreksel (lid en vertrouwenspersoon), Bas Molenveld (lid).

De organisatie wordt geleid door een tweehoofdige directie, te weten de artistiek leider en de zakelijk leider. De directie wordt gevormd door Eduardo de Paiva Souza, artistiek leider/maker en Prisca Maas, zakelijk leider.

Bestuur en directie hebben gedurende het jaar zes keer vergaderd. In de vergaderingen zijn de lopende zaken (waaronder organisatie en financiën) en de meerjaren aanvraag landelijk en stedelijk aan de orde gekomen. Er waren functioneringsgesprekken met de artistiek en zakelijk leider. Met de artistiek leider is zijn aanstelling geëvalueerd en aangepast aan de taken en verantwoordelijkheden met ingang van de nieuwe planperiode.

Vanaf juni 2024 is er een sollicitatietraject gestart voor een nieuwe zakelijk leider met als resultaat dat er per 1 februari 2025 een nieuwe zakelijk leider is: Barbara Groeneveld. In dit sollicitatietraject waren naast het bestuur, ook de artistiek leider en de huidige zakelijk leider betrokken.

Daarnaast heeft het bestuur aandacht geschonken aan haar werkgeversrol en de implementatie en naleving van de drie culturele codes. Het bestuur heeft geconstateerd dat er in 2024 geen sprake is geweest van belangenverstrengeling. De communicatie tussen bestuur en directie is goed.

CODES

De stichting hecht waarde aan het toepassen van de drie culturele codes. De codes zijn richtinggevend voor het handelen met betrekking tot haar maatschappelijke doelstelling om culturele en daarmee maatschappelijke waarde te creëren, over te dragen en te bewaren. Een onafhankelijk en transparant bestuur vormt daar de basis van. Goed werkgeverschap, diversiteit en duurzaamheid zijn kernbegrippen in de organisatie.

1. Governance Code Cultuur

Het bestuur en de directie passen de Governance Code Cultuur toe. Het bestuur heeft de uitvoerende taken gedelegeerd aan de directie en dit vastgelegd in een bestuurs- en directiereglement en een procedure belangenverstrengeling. Deze reglementen en normen in de code vormen samen de basis van het handelen binnen de organisatie. Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk deze in de praktijk te brengen en uit te dragen.

Het bestuur heeft een externe accountant benoemd voor de jaarrekening. Penningmeester en zakelijk leider hebben een gesprek met de accountant over diens bevindingen bij het opstellen van de jaarrekening. Van dit gesprek wordt verslag gedaan in een vooraf vastgestelde bestuursvergadering waarna in dezelfde vergadering het bestuursverslag en de jaarrekening worden vastgesteld. Het bestuursverslag en jaarverslag zijn online te vinden.

Met het oog op het rooster van aftreden houdt het bestuur in 2025 de samenstelling van het bestuur tegen het licht en maakt een plan van aanpak voor de sollicitatieprocedure.

2. Diversiteit en inclusie

Vanaf 2020 werken we actief aan het implementeren van de code D+I in onze organisatie. In 2025 is het tijd om de stand van zaken te evalueren en te monitoren. Zeker met het oog op de nieuwe samenstelling van het team is het belangrijk dat iedereen de kans krijgt zich onze visie op de code D+I eigen te maken en samen nieuwe punten van aanpak te formuleren en uit te zetten.

Personeel

Wij vinden het belangrijk dat het team divers en inclusief is, dat wij ruimte blijven maken voor andere achtergronden, meningen en gedachten en dat het gesprek gaande blijft.

In 2024 was het actiepunt om de gezamenlijke verantwoordelijkheid binnen de projecten te vergroten. Met name de nieuwe invulling van het team kon daar een positieve start aan geven.

Door eind 2024 weer een gezamenlijke werkplek en een voltallig team te hebben kan in 2025 het actiepunt pas uitgevoerd worden. Een mooi startpunt voor een nieuwe zakelijk leider.

Daarnaast vinden wij het belangrijk dat wij binnen de organisatie een werkomgeving creëren, die iedereen die bij ons werkt de mogelijkheden biedt om verder te komen. Komend jaar willen wij dit punt verder uitwerken en implementeren.

André Mello, poppenmaker

Publiek

Door projecten voor verschillende leeftijden en coproducties te maken bereiken wij een breed en divers publiek. Die diversiteit wordt het meest zichtbaar in onze jeugdvoorstellingen, zoals dit jaar bij de coproductie *Reinaert de V.* en *Kinderen van het verdwenen woud*. Door de schoolvoorstellingen te combineren met goed educatief materiaal, ontstaat er een organische manier om een diverser publiek te bereiken. Het blijft belangrijk om tijdens de toer bereikbaar te blijven zodat je mee kunt denken met de doventolk en kunt inspelen op specifieke wensen van leerkrachten waardoor wij de voorstellingen toegankelijk kunnen maken voor bepaalde doelgroepen, zoals het speciaal onderwijs.

Programma

Het thema voor deze periode was: Wat betekent het om mens te zijn in een wereld die steeds verder afbrokkelt? Een zoektocht naar 'wie zijn wij en wat is ons verhaal'. In 2024 werkte Duda met Lavinia Meijer aan het laatste hoofdstuk van deze zoektocht in *Animalia Paradoxa*. Een productie waarin de twee makers aan de hand van het classificeringssysteem van de wetenschapper Carl Linnaeus hun eigen verhaal en afkomst onder een vergrootglas legden.

'Korea heeft mij iets gegeven maar ik ben er ook iets kwijt geraakt' - Lavinia Meijer over haar adoptie in Korea

In *Ghost Box* schetste Duda Paiva een mogelijke toekomstige wereld, waar het mens-zijn onder een vergrootglas werd gelegd.

'Wat als je de mogelijkheid had om alles aan jezelf te veranderen, perfectie te bereiken, of zelfs onsterfelijk te worden? Grijp je die kans, zelfs als dat betekent dat je alles moet opgeven wat je menselijk maakt?'

Naast het maken en spelen van de theaterproducties, spelen wij in op vragen die ons gesteld worden. Korte acties die op kleine schaal impact creëren. In 2024 speelden we een scène uit *Kinderen van het Verdwenen Woud* in Pakhuis de Zwijger als onderdeel van Tipping Point #3 De droge tropen. In augustus, tijdens het Limburg Festival, speelde Tim Velraeds het project 'Laatste Kans' in het Limburgs.

Partners

Samenwerking is de kern van ons werk. Door het kiezen van de juiste partners kunnen wij met onze projecten een brede doelgroep bereiken en bijzondere projecten ontwikkelen. Ook onze samenwerkingspartners hanteren de Code Diversiteit en Inclusie.

In 2025 hebben wij als doel naast artistieke partners ook onze samenwerking met het sociaal en maatschappelijk domein uit te breiden. Die samenwerking hebben wij nodig om ons doel, publiek in zijn eigen leefomgeving te bereiken, en onze voorstellingen op die manier toegankelijker te maken,

3. Fair Practice

Wij vinden het belangrijk dat iedereen die bij ons werkt zich thuis voelt, dat er wederzijds vertrouwen en een open communicatie is. Daarom staat de deur open en is er altijd tijd voor een gesprek. Wij vinden het belangrijk dat mensen zich binnen de organisatie verder kunnen ontwikkelen en kansen krijgen. Er zijn dit jaar regelmatig individuele gesprekken gevoerd om een vinger aan de pols te houden en te horen of er

behoefte is aan nieuwe afspraken, het inzetten van nieuwe trajecten of het groeien naar nieuwe functies.

Eerlijk betalen

Wij betalen onze mensen eerlijk en gebruiken daarbij de CAO Toneel en Dans. Omdat poppenspel en mengvormen hiervan niet onder de werkingssfeer CAO vallen, hebben wij Laswerk, Duda Paiva Company, als werkgever in hoofdstuk 1.1. werkgever punt 2 laten opnemen.

Wij zijn van huis uit een organisatie waar veel zzp'ers werken. Ook voor de zzp'ers is de CAO Toneel en Dans leidend bij de totstandkoming van het honorarium. In het kader van de Wet DBA zijn er al in 2024 gesprekken gevoerd over de Wet DBA en wat deze betekent voor de zzp'ers en opdrachtgever. Deze gesprekken hebben als doel dat eind 2025 de organisatie zich heeft aangepast aan deze nieuwe richtlijnen en waar nodig mensen een loondienstverband heeft aangeboden.

Duurzaamheid

Duurzaamheid staat hoog op de agenda van Duda Paiva Company. Wij hechten belang aan het gezamenlijk zoeken naar welke bijdrage wij kunnen leveren aan een betere wereld. Door de thema's van onze producties verbreden wij niet alleen de blik op de wereld maar maken wij ook zichtbaar wat de impact is van ons gedrag op die wereld.

Pakhuis de Zwijger, Tipping Point, De Droge Tropen

Binnen onze eigen praktijk richten wij al onze pijlen op wat wij nu kunnen doen. Onze poppen krijgen nieuwe rollen in andere producties en worden dus hergebruikt. Wij bouwen aan een kernteam van spelers, dansers en technici, waardoor het investeren in hun ontwikkeling niet eenmalig is. Wij houden onze voorstellingen lang in het repertoire om te spelen of om te hergebruiken. In het kader van reizen en transport gaat de trein voor de auto of het vliegtuig.

De komende planperiode geven wij dit onderdeel meer handen en voeten en gebruiken het Theatre Greenbook als uitgangspunt.

WNT

Stichting Laswerk kent geen topinkomens, maar streeft ernaar dat alle betrokkenen bij onze projecten naar alle redelijkheid en binnen de kaders van wat financieel mogelijk is, worden betaald. Het bestuur van de stichting is onbezoldigd.

